

1. መስፍን ሓጎስን ተዘክሮታት ውድባዊ ጉባኤ ናይ 1973-76

ተወዳዳሪ ኣፈወርቂ ቅጽል ናይ ቀዳማይ 22.03.04

ኣብቲ ዝሓለፈ ጽሑፊ ዘውካእክሉን ዘልዓልኩምን ነጥብታት ከም ዝነበሩ ናይታ ዝሓለፈት ጽሑፍቲ ዘንበቡ ዝዘክርዎ ኢዩ። ኣንባብቲ ዝያዳ ንኩባርሆ ስለ ዝሓተቲኒ ንገለ ኩባርሆ መታን ነተን ነጥብታት ኣብኡ እንከለዎ ክዘርዘረን፤ ንሳተን ከኣ፤

1. ውክልና ብጻይ ኣለም ኣብርሃን ብዝሓለፈ ዝእእክላ ተገሊጾ

2. ኣባላት ሕክምና ዝነበሩ 123 ተጋደልቲ ኢዮን ዝነበሩ።

ንምክፋል ጉባኤ ክማልኡ ዝተሓተ ነጥብታት ምስ መብሪሂኡ እንሆ

1. ዝንባሌ መንካዕ ዘይብሉ፣ እዚ ነጥቢ ነዊሕ ክትዕን ዝርዝርን ዘድልዮ ንገዛእ ርእሱ ታሪኽ ስለ ዝኾነ ምናልባት ጊዜ ይሃቦ፣ መንካዕ ዝብል ከምዚ ሎሚ ዓያሹን ጸዮቕትን ሸዮጥቲ ሃገርን ዝጥቀምሉ ዘለዉ ፈላጊዮ፣ መግለጽታት ዝወሃቦ ዘሎ ዘይኮነ እቶም ብሃገሮምን ህዝቦም ግዳሳትን ጥቕሚ ህዝቦምን ረብሓ ሃገሮምን ኣብ ቅድሚት ሰሪፆም ዝኾኑ ዝነበሩ ምሁራትን በላሕትን ኩላቶም ዘጠቓለለ ስለ ዝኾነ ዝበዝሑ ድሮ ኣብ መእሰርት ናይ በዓል ኣቶ መስፍን ስለ ዝነበሩ ነቶም ብሕልናን ዕላማን ዝድግፍዎ ደቂ ሃገርን ምርሓቕን ምግላልን ዝተገብረ ሰንካምን ተንኩላኛን ግብረ እኩይ ኢዩ።

2. ዝንባሌ የሚን ዘይብሉ የሚን ወይ ኣድሓርሓርቲ ዝብል ቅጽል ነቲ ተጻጻሪ ኢሳይያስ ዝኾነ ሰሎሙን ወልደማርያን ንምእላይ ኣብቲ ናይ 1973 ምንቅስቃስ ምእላይ ስለ ዘይተካእለ፣ ዓግማይ ከሲስካ ምቕራቡ ካልእ ከለዓዕል ስለ ዝከኣል፣ ብስም የሚን ንእኡን ናቲ ዝንባሌ ዘለዎምን ዝድግፍዎን ኣምሲልካ ብሰብ ዘይፈልጦ ሓዲሽ ስምን ኣተኣታቲካ ብፖለቲካዊ ትንታኔ ሰብ ንምብጽሑ ስለ ዘሸግሮ እዚ ከኣ ንቲ ምሁርን ፈላጥን ናይቲ ገድሊ ስለ ዝቐንጸሉዎን ከምኡ እውን ናይ መጻኢ ድጉል ጸላእቲ ወይ ተዋዳደርቲ ይኹኑ ደኹን ዝብሃሉ ንምቕንጻል ዝተላዕጠጠ ተንኩላኛ ማእለም ኢዩ።

3. ዝንባሌ ሕቡኣን ዘይብሉ ዝብሃሉ እንታውት ኢዮም? ነዚ ንህዝቢ መታን ክበርሃሉ ገለ መግለጺ ክግበሮ ኣድላይነት ኣለዎ፣ እዚ ዝንባሌ ሕቡኣን ዝብሃል ንመክሰሲ ኮነ መእሰሪ ብዝኾነ ዓይነት መዓቀኒ ዝተሳእኖም ግን ከኣ ናይ መንካዕ ዝንባሌ ኣለዎም፣ ምሁራትን መስተውዓልቲ ደቂ ሃገርን፣ ጀጋኑ ተጋደልትን ማለት ካብ ኩሉ ክፍልታት ናይቲ ገድሊ ዝርከቡ ኣባላት ሰፊሕ ሕብረተሰብ ህዝብና ዝኾኑ ንደሕር ሕጂ መላዓልቲ ሕቶታትን መላዓልቲ ተጋደልትን ክኾኑ ይክእሉ ኢዮም ተባሂሎም ዝጥርጠሩ፣ ኣብ ክንዲ ድሓር ጸገም ምስ መጻ ሎሚ ነጥፍእእዮም ተባሂሎም ኢደ ዋኒናዊ ፍርዲ ዝውሃቦም ኢዮም።

4. ብውሕዱ ኣብዚ ውድብ እንተወሓደ 2 ዓመት ዝገበረ ክኸውን ይግባእ. ዝብላ ሓጽር ነበራ፤ ነዚኣ እውን ኣብ ዝተፈላለዩ ቦታ ዝተፈላለዩ ናይ ዓመታት መልስታት ይውሃቦ ነበረ፤ ኣብ ገሊኡ ክልተ ዓመታት ኣብ ገሊኡ እውን 4 ዓመታት ይብሃል ነበረ ኣብ ገለ ቦታታት 3 ዓመታት ዝገበሩ ስለ ዝተመርጹ ግን ኣርባዕተ ዓመት ስለ ዘይገበሩ ዝተረፉ እውን ኣለዉ ነዚ ኣብቲ እዋንቲ ዝተካፈልዎ ክምስክርዎ ይከኣል ጭብጢ ኢዩ።

5. ንነዊሕ ጊዜ ኣብ ገድሊ ዝገበሩ ብተንኩል ንክይምረጹ ኣብ ናይ ካድራት ቤት ትምህርቲ ሰዲዶም ከም ዘይምረጹን ዘይመርጹን ዝገበሩ ብዓል መስፍን ሓጎስ ናይ ሸቡኡ ናይ ውግእ ጎይቶትን ገበርት ሓደግትን ዝነበሩ፣ ዝተገብረዶ ኣይኹን። እወ እቲ ጉዳይ ካድሮስ መራሒዶ ኣይኮነን ዝብል ነጥቢ የከትል ይኸውን፣ እቲ ሓቂ ግን መራሒ ዝብሃል ኣብ ሻዕብያ ወተሃደራዊ ሓይሊ ዝመርሕ ካብ መራሕ ጋንታ ክሳብ ናብ ብሪገድ ኮነ ልዕሌኡ ነቶም ዘይተማህሩ ዝውሃብ ዝነበረ ሕዛእቲ ኮይኑ ተከታታላይ ሜላ ወይ ካድር እቲ ናይ ሓይሊ ጽሑፉን ብሕሳ ኣተሓሕዞ ዘይክእልን ስለ ዝኾነ ከም ጸሓፊ ንክኾኖ ዝተመደበ እምበር፣ ከምቲ ስሙን ናይ ኤርትራ ፖለቲካዊ ቃልስን ዝሕብሮ ተራ ኣይነበሮን።

እዚ ከም ርዳኢ ዝውሰድ ዝኾነ ኣካሉ ዘወፊ ተጋዳላይ መስሉ ኢዩ ኣብ ጊዜ ሰላምን ጊዜ ኩናትን ውግእን ወካሊኡን መራሒኡን ዝኸውን ክውክል፣ እንተድኣ መሰል የብልካን ዝብል ኹይኑ ግን እቲ ነጻነት እውን ኣየድልዮን፣ ማለት ኢዩ ዘስምዕ። ንመሰሉ ዘይቃለስ ግቡኡ እውን ብቅኑዕ ኣገባብ ከም ዘይገበር ንምርዳኡ ኣሸጋሪ ከም ዘይኮነ፣ ክዝክር ዘለዎ ጉዳይ እውን ኢዩ። ነዘን ነጥብታት ኣብርሃልና ኢሎም ስለ ዝሓተቲ፣ ንመብርሂ ዝኣክል ደጊመየን ኣሎኹ።

ካብዚ ቀጺለ ናብ ናይ ሎሚ ነጥባይ ክሓልፍ፡-

ናይ ቀዳማይ ነጥቢ ኣብቲ ናይ 13.03.04 ስለ ዝተገልጸ ሕጂ ኣብቲ ካልኣይ ነጥቢ ክኣልፍ፡ እወ ንኩሉ ጊዜ ከም ዘለዎ ዘይርድኡ ኣራጎም ከም መፍለስ ኣድኒኖም ዝሸዱ ብዙሓት ነቢሮምን ኣለዉን። ገሊኡቶም ከኣ ከም ናይ ጽቡቕ ሕልናን ባህርያዊ ጠባያቶም ንሰባት ጸሎሎን በለቕን ምቕባእ ዝኣመላቶም ናይ ሓሶትን ምውኃምን ዝሰርሓቶም ብዘይካ ብለይትን ብተንኹልን ብሕቲክቲክን፡ ብግሉጽነትን ግሁድነትን ክሰርሑ ዘይክእሉ ናይ ሰይጣንን መካይዳን ቀለምን ሕብርን ክፉእ ተግባራትን ሒዞም ዝሸዱ እውን ዉሑዳት ኣይኹን።

ነዚ ከም መረድኢይ ንበሎ ኣብነት ክኸውን እስከ ካብ ዝሓለፈ ታሪኽ እዛ ዓለምና ንመልኸት፡ ድሕሪ ምውዳቕ ናይ ቺና ግዝኣት ኣብ ካልኣይ ክፍለ ዘበን ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ ክልተ ተሃላላኽቲ ጀነራላት ነበሩ፡ እቲ ሓደ እሩምን ቅኑዕን ርሕሩሕን ኣላይ ወተሃደራቲን ብኣመራርሓ ውግእ ዕዙዝ ብልጸትን ክእለትን ዝነበሮ ክኸውን እንከሎ፡ እቲ ካልኣይ ኣተግባብያኡ ዝበደሎ ኣብ ትሕቲ ሸራሙጥን ዘወርቲ ደቂ ኣንስትዮን ተላእኸን ኮይኑ ዝዓበ ነበረ፡ ክንዲ ሰብ ምስ ኮነ ኣብ ጊዜ ብሕጻንነቱ ሓደ ካብቶም ለእኸቱ ዝነበሩ ወተሃደር ንክኸውን ከተብዎ፡ ከምዞም ናታትና ኣብ ጎዳጉዲ ዝሕብኡ ዘይኹስ፡ ኣብ ብዙሕ ውግእን ኩናትን ዝካፈሉ ዝነበሩ ስለ ዝነበሩ ንሓለፍቱ ናይ ቀደምን ሕጅን ስለ ዘገልገለ ክሳብ ጀነራል ከምዚ ሕጂ ኣብ ኤርትራ ዘለዉ በጽሑ። ግን ኣብ ዝሸነ ውግእ ኩሉ ጊዜ ይስዕር ስለ ዝነበረ ሓደ ጊዜ ተማሪኹ ተታሕዝ እሞ ወዮ ክኢላን ውርዘይን ወተሃደር ንዝሸነ ዝገብሮ ብዓይኒ ሕግን ባህልን ከይሰገረ ብለባማትን ናይ ጊዜኣም ፈላግትን ምሁራትን እናተመክረ ነቲ ውሳኔታቱ የሰንዮ ነበረ እሞ፡ ነቲ ምሩኽ ጀነራል እውን ሰደደ። ኣብ ቅድሚ ጸላእቱ ነበር ኣንበሳን ዘይድፈር ጫካን እሾክን ክኸውን ከሎ ንህዝቡን ወጉን ከኣ ርሕሩሕን ደንጋጽን ዝኮነ ኪኢላ ኣማሓዳሪ እውን ነበረ።

ሓደ መዓልቲ ወዮ ነጻ ዝተለቀ ጀነራል ወተሃደራት ኣካሺቡ ንወዮ ጅግና ሰዓር፡ ብኡኡ ንብኡ ከኣ ወዮ ዝተሳዕረ ርሕሩሕን ሓላይ ህዝቡን ወተሃደራቲን ኣብቲ ውግእ ዝተከሰረ ዓይነት ሰብን ዝሓለፈ ወይ ዝሞተ ብዝሒ ህዝቡን ርእዩ ባዕሉ ንነብሱ ቀተለ። በዚ ጥራይ እውን ኣየብቕዒን። ወዮ ርጉምን ውርደተኛን ዝኹነ ስልጣን ሒዞ ምስ ኣተወ፡ ነቶም ዝፈልጥዎን ኣማጸጽኣኡን ዝፈልጡ ንወዮም ዝፈትዎምን ዝለእኸዎን ዝነበሩ፡ ሓደ ጊዜ ናይ ዓውቱን ንግስነቱን በዓል ከክብር ብዝብል ሸፋን ኣኸቡ፡ ኩሉ ዝብላዕ ቀሪቡ፡ ሰብ እናበልዒን እናሰተየን እናኣዋግዒን ከሎ መሊቐ ወጺኡ፡ ንወዮ ኣብ ርሕቕ ዝበለ ጽምዋ ቦታ ብጽኑዕ እተሰርሑ ገዛ ብደገ ሸጊጡ ሓዊ ኣእትዩ ካብቲ ሓዊ ወጺኡ ንኩላቶም ኣማከርቱን ፈተውቱን ብሓዊ ኣቃጺሉ ብዘይፈልጥዎን ክዋዳደርዎ ዘይክእሉን ሰባት ተከቢቡ ክነበርን ክገዝእን ጀመረ።

ካብዚ ቀጺለ ንኤርትራ ክምለስ፡ ኣብ ኤርትራ ዘይተፈጸመ ዓይነት ግፍዕን ዘይተኣልመ ዓይነት ተንኹልን፡ ኣብ ዓለም ብዝሸነ ጊዜ ተገቢሩ ዘይፈልጥን ብተንኹለኛታት መራሕትን እሙናት ልኡኻቶምን፡ ጸብጺብካን ጽሒፍካን ዘይውዳእ፡ ንህዝቢ ዓለምን ናይ ተንኹልን ግፍዕን ክፋእን መዝገበ ቃላትን ግብራዊ ኣብነትን ንዝደልዩ፡ (ንዝሸነ ህዝቢ ዓለም ከምዚ ናትና ክፋእ ስለ ዘይትምነሎም ካብዚ እባ የድሕኖም ድኣ)፡ ኣብ ኤርትራ መጸኣቶም ከም ዝምሃሩ ወይ ብመጽናዕቲ ዝተካየደ ጽሑፋት ምስ ወጸ ናይ ደቂ ሰባት ክፋእን ግዕዙይን መግለጺ ዝኸውን፡ ኣብ ኤርትራ ጥራይ ኢዩ ክድለን ክርከብን። ንኣብነት ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝዝውተር ጸይቕካን ክብረተን ኣባላሺካን፡ ንከይትክሰስን ንከይትፍለጥን ነተን ንጹሃት ካብ ግፍዕን ተንኹልን ደርግ ኣባላቶምን ወተሃደራቶምን ከምልግ ዝመጸ ደቂ ሃገር ሰለይቲ እናበልካ ምቕታል፤ ምርሻን፡ ንገለ ዕድለ ዝገበራ ከኣ (ዋሻኪ ነውራም እንተኮነ ከምኡ ኢልካ ክትሃረበሉ) ኣባላሽካ፡ ንካባኻ ዝትሕት ስልጣን ዘለዎም ኣባላት ህ.ግ.ሓ.ኤ “ኣነ ሓላፊ እየሞ ሰብ ከይክዕበኒ ንሸኻ ገቢረዮ ኢልካ ተሃረብ” ምባል ንስካ ሓላፊ ግን ንጹህን ቅዱስን ንክትመስል ምፍታን። ንጥንሲ ዝሓዛ ንኣስመራ ኣእቲካ ጥንሰን ከም ዝሰዳ ምግባር። ነዚ ኩሉ ብዕግበት ንተጋዳይ መልሲ ንክህቡ ካብ ተጋደልቲ ሽማግሌታት ከይኖም ንክምርምሩ ዝወጹ፡ ሽማግሌታት ኣብ ናይ “ሓለዋ ሰውራ” ኣእቲካ ምጥፋእን ምቕንጻልን፡ጌና ኣይተዘርዘረን ዘሎ። ኣብ ግዜ ኩናትን ውግእን ንከይትመውት ኣብ ጸግዒ ዓበይቲ ደናጉላ ምሕባእ፡ ኣብኡ ኣብ ጸግዒ ደናጉላ ኮንኻ

ምዝራብ፡ ካብዚ ለቂቕካ ክትከይድ ከሎካ ንዘይትፈትዎም ለኪምካ ምዝላቕ። ንእግረ መንገድካ እሱራትን ስንኩሳትን ምርሻን። ኣብ ግዜ ኩናትን ውግእን ውተሀደራት ኣብ ክንዲ ምምራሕ ኣብ ስክራን መስተን ሳዕሳዒትን ኣብ መርፍን ወደኸደኸን ምውፍል። ሃገርን ክብራን ንብረታን ጥሪታን ብዓቢኡ ከኣ ዘርኣን ደቃን ህዝባን ክሳቀ ምህዳም፡ መራሕቲዶ ኩባል የኸእል? ብግብሪ ኣብ መራሕቲ በሃልቲ ናይ ህ.ግ.ደ.ፍ. ዝውቱር ተግባራት ኢዩ። ዝነበረን ዘሎን ናይ ዛጎንባ ዝተገብረ፡ ናይ ትማሊኻ ተዘክሮታት ጌና ኣይሃሰሰን። ምስ ደሙን ቃንዝኡን ብወዑዩ ኢዩ ዘሎ።

እዚ ብውልቀ ዝበሃል ዘይኸነስ ብጥርነፌ ከም መራሕቲ ካብቲ ዝለዓለ ክሳብቲ ዝተሓተ እትጥቀምሉ ሓሳዊ ሚላ ምኻኑ ኣይኮንንዶ ሰብስ ጭሩኻ ኤርትራውን ፈሊጣቶ ኢዩ።

- ህዝቢኻ ንኣቶ መስፍን ኣብ ጎቦ ዘሎ ንፋስ ይሰዶ ኣብ ጎልጎል ዘሎ ከኣ ውሒጅ ይሰዶ ክብሎ ተቀሪሉ ኣብ ዝነበረ ክነግሮ ዘይደለየ ስለምንታይኮን ይኸውን?
- ኣቶ መስፍን ከም ላዕለዎት መራሕቲኸ እንታይ ይገብር ነይሩ?
- ንጹሕ ድዩ ካብዚ ኩሉ?
- ስለምንታይ ኢዩኸ ነቲ ኩሉ ምስጢራት ሒዝዎ ዘሎ?
- ክሳብ ዝመውት ድዩ ክሰትሮ?
- እንታይ ዝሕፍሮን ዘፍርሆን ስለ ዘሎ ኢዩ?
- እቲ ንህዝቢ ካብ ስቃይን ሕሰምን ንከድሕኖ ዝተዋህቦ ሓላፍነት ብጉጉይ ኣጠቓቕማ ስለ ዝተጠቐመሉ ድዩ?
- ነቲ ናይ 1973 ናይ ምንቅስቃስ ሽግራት ንምፍታሕ ዝቀረበልካ ሕቶ ጽንሕ ክንቃናጸል ኢና ዝበልካዮ ኣብ ተብሕ ትዝኸሮ ደኸን ቸኸውን?
- ወይ ኣብ መንጎ ቀብር ውኤትን ገረግር ኣስመራ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነበረን ምስ ኣፈወርቂ ክንቃናጸል ኢና እናበልካ ከተጉባዕብዕክ ትዝኸሮዶ?
- እወ መዛርብቲካ ኣፈወርቂ ቡቲ ዝኣምነሉ መትከል ንህዝባይ እናበለ ክስዋእ ኪእሉ መልሱ ግን ኣጸቢቐካ መታን ክትዝኸሮ “ምቕንጻል ከም ዘሎ ኣሚነ ኢዩ ካብ ኣዲስ ኣበባ መጺኤ ሓዊ ዝተፍእ እውን ምሳይ ኣሎ ኣጅካ”ትዝኸሮዶ ኣብ ወጻኢ ሃገራትክ ብምርድዳእ ዘይኮነ ብምፍርራሕ ስራሓትካ ንከተካይድ ትደሊ ከም ዝነበርካ? ኣብ ወጻኢ ዘጋጠምካዮም ውልቀሰባት ስለ ዝፈልጡካ ባዕላቶም ይመልስዎ።

እምክ ድኣ ኣቶ መስፍን እንታይ ስለ ዝገበረ ኢዩ ካብ ብጽቱ ተፈልዩ ፓስፖርት ተሓዲገ ብዝበል ጉዝንዝ ምክንያት

1. ኣብ ወጻኢ ክተርፍ ዝከኣለ?
2. ምናልባት ገዛ ድዩ ወይስ መሸጎርያ ናይታ ገዛ ኣቕሪቡ ወይስ ምስጢር ሂቡ ወይስ ምንቅስቃስ ሓቢሩ?
3. ወይስ እታ ገዛ እትሰርሓሉ ስለ ዝፈልጥ ወይ ስለ ዘስርሖ?
4. እቲ ናይ ሚዳ ናይ ተላእኸን ጎይይን መልእተኛ ስርሖ ንምሰላጥ ደኸን ይኸን?

እንተዘይኮነ ሓደ ጸላኢ ንከምዚ ከም ናይ ኣቶ መስፍን ዝበለ ኣወጻጽኣን ንምድሓን ጸላኢካን ክትሕዞን ክትቀትሎን እትደሊ ብከምዚ ላዕሊ ዘሎ ንከይሕዘካ ኣይትምጸእ ኣይትእቶ ዝብል፡ ዝግበር ደገፍ ተሰሚዑን ተራእዩን ተዘንትዩን ኣይፈልጥን፤ እወ ከምቲ ጅግና ሳልሕ ጠጠው ኣብቲ ኣብ ገረግር ኣስመራ ዝበለካ ህዝቢ ዓሻን ደንቆሮን ቆጸርካ ብምትላል ክትሓልፎ ከም ዘይደኻል ክዝከር ዘለዎ ርዳእ ነገር ኢዩ።

ካብዚ ቀጺለ እቶም 123 ተጋደልቲ ኣባላት ሕክምና፡ ብንጹር ድሕሪቲ ናይ ቅትለትን ጥፍኣትን ቤት ማእሰርቶኹም፡ ዝተሳቀዩን ዝሓንከሱን ክሳብ ኣጸቢቆም ዝሓውዩ ኣብ ክፍሊ ሕክምና ንክጸንሑ ዝተገብሩ ኢዮም ዝነበሩ። ሓለፍትን፡ ኣባልትን ክፍሊ ሕክምና ሽዱሽተ ነበሩ፡ ካብቶም ሽዱሽተ ስለስተ ንጉባኤ ንክካፈሉ ክሸዱ እንከለዉ ነቶም 123 ኣብ ኣሼባ ኣይተጸውዑን ጥራይ ዘይኸነስ ከም ዝግበር እውን ኣይተሓበሩን። ኩሉ እቶም 6 ሰባት ብምስጢር ዘድልዮም ምስ ኣካዮዱን ንጉባኤ ምስ ለኣኩን፡ ድሕሪ ኩሉ ምስ ኮነ፡ እቶም

123 “ስለምንታይ ዘይተነገርና ተጋደልቲዶ ኣይኮናን” ምስ ተባህለ፡ ወዮም መሻርኻትን መማኸርትን ብዓል ኣቶ መስፍን፡ ነቲ ሔሽ ተጋዳላይ ከም ኣቕሑን ፍሉይ ንብረቶምን ጥራቶምን ቆጶሮም፡ ንመሰሌ ምስ ሓተቶም ብምስትንግቕ ዝመልኦ እሞ ተጋሊና መገብቲዶ ክንኸነልኩም ወይስ ማይ ክንወርደልኹም፡ ብማለት መሰላቶም ብዝገፍፍ ምስትንግቕ መለስሎም። ኣብ ውግእ ባጽዕ ናይ 1977 ዝጠፍኡ 124 ምሩጻት ተጋደልቲከ መን ኢዩ ክሕተተሉ ምስ ወዲ ኤፍሪም ዝነብርኩምዎኽ ወይስ ነቲ ወጸእተኛ ጋዜጤኛ ፍሲያ ትወቕዕ ኣላ ዝበለ ብቀትሪ ብጻዕ ማኪና ንሳሕል ዝሰደድኹምዎኽ ዋና ብኣጋጣሚ እንተኣተወ እቲ ምስጢር ብነፈርቲ ኢትዮጵያ ተመልከተለይ ኢሎም ተወቂዑ ንክጠፍኡ ምስጢራቶኹም ንክይፍለጥ ድዩ? ዋላስ ካልእ ኣለዎ?፡ ስለዚ ቀደም ሻዕብያ ሎሚ ሻዕብያ ኣይትልወጥ ኣይትቕየር ንስካትኩም እትገብርዎ ለውጢ ዝኣምን ጸማምን ደንቆሮን ስንኩልን ጥራይ ኢዩ ባሃላይ ኢዩ። እቲ መሪርን ብርቱዕን ተሞክሮይ ስለ ዝመሃረኒ ለባማት ኣቦታት ክምሰሉ “ክሰርቕኒ ዝረኣኻዎስ ክህበኒ ነይኣምኖ” ይብሉ ንምሁራትና ብእምኒ ዳርባ እትቀትሉስ ክትዕረዩ ዝሓስብ ምስኪናይ!!!

ክቡራን ኣንብብቲ ከምቲ ልዕል ኢሉ ዘሎ ናይ ክልተ ተሃላላኽቲ ታሪካዊ ጽሑፍ እቲ ለውህን ርሕሩሕን ነቲ ጨካንን ኣረሚናውን ንዝሸነ ሰብ እናቀተለን እናሓደረን ምስ ኣሸገሮ እሞ ደቂ ሓደ ከባቢ እውን ብምንባሮም እዚ ጭካኔዚ እስኪ ብወለዱ ክመጸ ኢሉ ንወለዲ እቲ ጨካን ሓዙ ኣሲሩ ኣብ ቅድሚ ኣረባን ዓደን ህዝብን ኣኪቡ ሰላም ዘይትገብር እንተድኣ ኮንካ ነዞም ኣሲረዮም ዘሎኹ ወለድካ፡ ብፍላይ ግን ነሸኻ ኣብዚ ዝፈልሕ ዘሎ ዘይቲ ከእትዎም ኢዩ ነዚ ህዝቢ ሰላም እንተዘይሂብካዮ ምስ በሎ ወዮ ኣረሚን “ኣቦይ ናይ ጥራይ ኣየዕበየይ ንኣካ እውን ኣሸኻ ኢዩ ስለዚ ጠጥቆም ካብቲ መዘቕ ብኹባያ ስደደለይ ሓደ ዓይነት መዘቕ ንሱጋን ክንበልዕ ምስ በሎ ቀቢጹ ካብዚ ምሕረት ዝብሃል ከም ዘይርከብ ረኣዩ።

ክቡራን ደቂ ሃገሪይ እዚ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ሥርዓት ብፍላይን ሓለፋን መራሕቲ ተቓዎምቲ ውድባት ዝብሃሉ ኣብ ነንሕድሕዶም ክሰሓሓቡን ውራይ ስድራቤታቶምን ውልቃዊ ንብረቶምን ክገብሩ ንጸገምን መከራን ህዝቢ ብካብ ኣዲንቶም እናረኣዩ፡ ኣብ ነንሕድሕዶም ክባሱ ዝነብሩ ኣሚንና ኣብ ክንበጽሖ ዘሎና ሸቶ ንድሕሪ ሕጂ፡ ክንድቲ ዝመጽዎ ማለት ክሳብ ዝሞቱ ኣብ ስልጣን ኮፍ ኢሎም ህዝቢ ከይሓተቶም ክመቱ ስለ ዝደልዩ ኣብዚእቶም እምነት ክህልወና ስለ ዘይከኣል ንሕና ህዝቢ ሃገራዊ ዋዕላ ከምቲ ናይ ካስል ዝተባህለ እንተተገብረ ዝሓን ዝበለጸጸ፡ ካብኡ እቶም ዝምርኹ ንግሕነት ህዝቦም ይሰርሑ እቶም ኣብ ሕቲኸቲኸ ዝውዕሉ ከኣ ምስ ተንኩላቶም ይገቡቲ፡ ህዝቢ ሕበር ንህዝቢ ንምድሓን!!! ህዝቢ ሕበር ንሓገር ንምድሓን!!!

ብዝተረፈ ኣንብብቲ እዚ ዝብሃል ዘሎ፡ ጫፍ ጫፍ ሓቂ ድኣ እምበር ሓቕስ ኣብ ዓድና ይኹነልና።

ዝኸርን ክብርን ንስወኣትና
ቅሳነትን ሰላምን ንህዝብና
ምዕባሌን ራህዋን ንሃገርና